Gemeente Amsterdam

Participatieplan

Ontwerp Nieuwe Meervaart en oevers Sloterplas

Projectgroep integrale opgave

19 februari 2025

1 Inleiding

Osdorpplein is in de Omgevingsvisie 2050 benoemd als een van de belangrijke centrumgebieden buiten het stadscentrum. Het is de verwachting dat Nieuw-West de aankomende jaren verder zal groeien naar 200.000 inwoners. Het gemeentebestuur acht het van belang om het kunst- en cultuuraanbod hierbij mee te laten groeien. Onder andere met een nieuw gebouw, de Nieuwe Meervaart, waarin naast theater ook talentontwikkeling voor jongeren een prominente rol in zal nemen. Om de Nieuwe Meervaart zorgvuldig in te passen in de Sloterplas en tegelijkertijd de oevers aan de zuidwestkant aan te pakken, is een zorgvuldige samenwerking met de (toekomstige) gebruikers van het gebouw en gebied noodzakelijk.

Dit plan gaat in op de participatie voorafgaand aan de aanbesteding van het gebouw van de Nieuwe Meervaart en bijbehorende openbare ruimte (fase 1). In deze fase bepalen we de uitgangspunten voor de ontwerp uitvraag. Dit geldt voor zowel de zuidwestoever van de Sloterplas als het nieuwe gebouw voor de Meervaart.

Daarnaast geeft het plan een doorkijk naar de aanbesteding (fase 2) en het ontwerptraject (fase 3) maar gaat hier niet in detail op in. Omdat de doorlooptijd van dit project lang is, wordt het plan vóór de start van de volgende ontwerp fase geactualiseerd. Deze actualisatie wordt door het college van B&W vastgesteld. Na deze vaststelling communiceren we hierover met u.

Inhoud

1 Context 4
1.1 Ontwikkeling Osdorpplein en Nieuwe Meervaart 4
1.2 Locatiebeschrijving 4
1.3 Kaders 5

2 Visie op participatie 7
2.1 Wat is het doel van dit participatietraject? 7
2.1.1 Eerdere participatie 7
2.2 Vanuit welke participatie uitgangspunten werken we? 9
2.3 Wat zijn de participatieniveaus voor dit project? 10
2.4 Wat vragen we van u in fase 1? 11
2.5 Wie vragen we om mee te doen?

3 Invulling van de participatie 16
3.1 Voor iedere fase passende participatie 16
3.1.1 Fase 1: Meegeven uitgangspunten t.b.v. ontwerp uitvraag voor aanbesteding architectenteams. 16
3.1.2 Doorkijk naar fase 2 (zie ook 2.4.1.) 17
3.1.3 Doorkijk naar fase 3 (zie ook 2.4.1) 18
3.2 Overkoepelend programma 19

4 Planning 20
4.1 Tijdslijn 20

BIJLAGEN 21
1. Historie besluitvorming en participatie 21
2. Kaders stedenbouwkundig plan 22
3. Participatievisie Nieuwe Meervaart 23
4. Infographic participatieplan 24

1 Context

1.1 Ontwikkeling Osdorpplein en Nieuwe Meervaart

Stadscentrum Osdorpplein wordt steeds meer een aantrekkelijk en compleet stadscentrum. In maart 2024 stemde de gemeenteraad in met de Investeringsnota Stadscentrum Osdorpplein fase 2a[1]. De ontwikkeling van de Nieuwe Meervaart maakt hier onderdeel van uit.

De Meervaart biedt al meerdere decennia een belangrijk cultureel podium voor makers, jong en oud, zowel uit Nieuw-West als daarbuiten. Deze voorziening wil de gemeente graag behouden en mee laten groeien met het stadsdeel. De Meervaart en de gemeente hebben de handen ineengeslagen om deze ambitie waar te maken. Op de huidige plek is daarvoor te weinig ruimte daarom is er gezocht naar een nieuwe locatie. Dit is de zuidwestoever bij de Lelylaan en Meer en Vaart geworden. De gemeenteraad heeft voor de ontwikkeling de volgende denkrichtingen meegegeven:

- Het gebouw moet een toegankelijke en inclusieve ontmoetingsplek worden. Kortom een plek waar makers, bezoekers en buurtbewoners van alle leeftijden zich welkom en vertegenwoordigd voelen;
- In het proces tot ontwerp van het gebouw en de oevers moet er aandacht uitgaan naar de behoeften van bewoners van Nieuw-West. Vraag bewoners om ideeën mee te geven over de nieuwe Meervaart en verwerk deze in de aanbesteding;
- Ontwikkel een plek waar jongeren hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Er zijn de afgelopen jaren veel stappen genomen in het kader van de ontwikkeling Osdorpplein en Nieuwe Meervaart. In bijlage 1 hebben we een korte samenvatting gegeven van de tijdlijn in relatie tot de locatiekeuze voor de Nieuwe Meervaart.

1.2 Locatiebeschrijving

De locatie van de Nieuwe Meervaart staat voor meer dan een nieuw gebouw. De bijzondere architectuur, de inpassing in het landschap en de verbinding tussen 'oud' en 'nieuw' zullen de aantrekkelijkheid van Osdorpplein en de Sloterplas versterken. Tegelijkertijd zal het gebouw uitdrukking gaan geven aan wat Nieuw-West is en wil zijn: een open, diverse, bewuste en op de toekomstgerichte samenleving.

Het nieuwe gebouw voor de Meervaart komt in de zuidwesthoek van de Sloterplas. Het gaat om de hoek van de Cornelis Lelylaan en Meer en Vaart. Het nieuwe cultureel centrum, binnen de gele

[1] Investeringsnota: De plannen zijn aangepast naar aanleiding van de inspraakperiode eind 2022 en de aangenomen voorstellen van de gemeenteraad op 28 maart 2024.

stippellijnen op het kaartje, en de oever (het stuk binnen de rode lijnen) richten we opnieuw in. Dit ontwerp voor zowel het gebouw als de oever wordt één geheel. Uiteindelijk stelt het architectenteam voor waar in het gebied binnen de stippellijnen het gebouw het beste past.

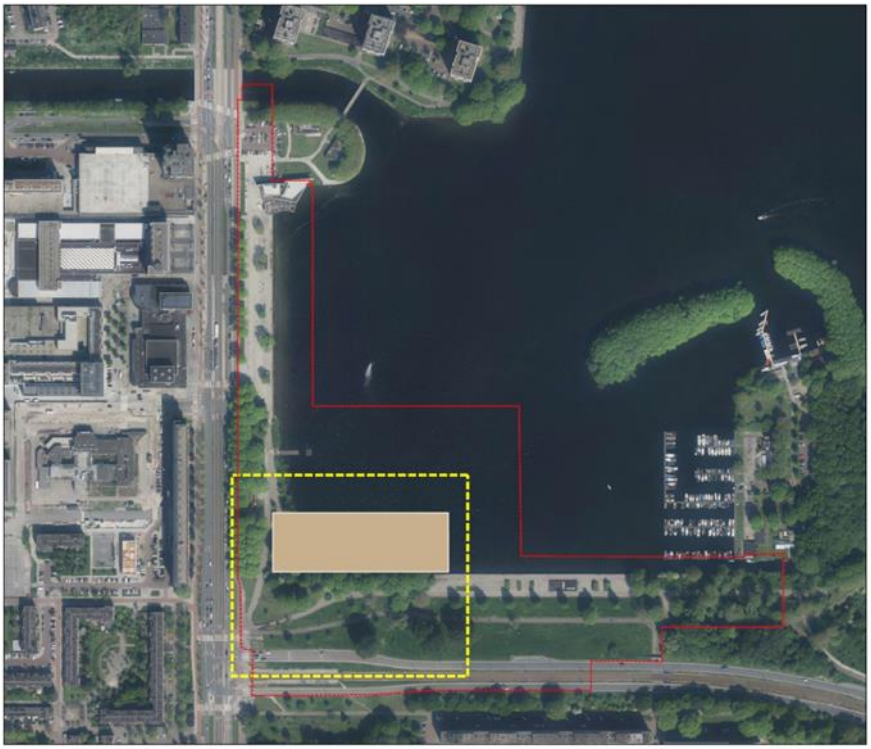

1.3 Kaders

Er zijn al verschillende besluiten genomen en die vormen de kaders waarbinnen de participatie voor fase 1 plaats kan vinden. Het gaat daarbij concreet om het in het voorjaar van 2024 vastgestelde stedenbouwkundig plan Stadscentrum Osdorpplein fase 2a, de participatievisie Nieuwe Meervaart (onder het kopje plannen en publicaties) en budgetten voor de zuidwestoever en het gebouw.

In het stedenbouwkundig plan Stadscentrum Osdorpplein fase 2a staan de uitgangspunten voor de zuidwestoever en het nieuwe gebouw. In bijlage 2 is hoofdstuk 6 van dit stedenbouwkundig plan opgenomen. Hoofdstuk 6 gaat in op de Nieuwe Meervaart, de zuidwestoever en het nieuwe gebouw. De participatie in fase 1 richt zich op waarden die de omgeving mee wil geven. Dit komt in de participatie tot uiting door vragen en dialoog over gebruik van het gebied, identiteit, beeld en sfeer, veiligheid en participatie in de volgende fasen.

Bewoners, ondernemers, verenigingen en instellingen willen op zoveel mogelijk aspecten van de ontwikkeling van de Nieuwe Meervaart meedenken. Het voorliggende participatietraject gaat niet over de keuze voor of tegen bouwen van de Nieuwe Meervaart in de zuidwesthoek van de Sloterplas of over de omvang van het gebouw. Om tot een locatie te komen zijn in eerdere fases

van het project keuzes gemaakt door het college van B&W, voorgelegd aan en bekrachtigd door de gemeenteraad. Hier vindt u een tijdlijn en een overzicht van verschillende publicaties en participatie momenten. In het stedenbouwkundig plan zijn verder uitgangspunten opgenomen die relateren aan de logistiek en het bouwprogramma (zalen, studio's, etc.). Dit bouwprogramma wordt uitgewerkt in een programma van eisen. Dit is geen onderdeel van de participatie. Daarnaast moeten we rekening houden met de (on)mogelijkheden van de plek zelf. Zoals bijvoorbeeld de ligging van kabels&leidingen.

Zoals u kunt lezen zijn er dus al kaders waarbinnen de participatie van fase 1 plaats kan vinden. Deze kaders krijgen een plek in de ontwerp uitvraag voor de aanbesteding van het architectenteam. De ontwerp uitvraag wordt verrijkt met adviezen van de omgeving tijdens de participatie (fase 1). Dit helpt om de aanwezige (harde) kaders in te kleuren. Het resultaat van fase 1 is een ontwerp uitvraag die op de markt gezet kan worden (aanbesteding architectenteam). Onderdeel van de ontwerp uitvraag aan de architectenteams is tevens het eerdergenoemde stedenbouwkundig plan en een programma van eisen.

Het college van B&W neemt kennis van het resultaat van de participatie. Dit is vervolgens samen met de ontwerp uitvraag en daarbij horende stukken onderdeel van een bestuurlijk besluit door het college van B&W. Op deze manier kunnen de adviezen voortkomend uit de participatie een plek krijgen. Het bestuurlijk besluit markeert dan ook de start van fase 2 en 3.

2 Visie op participatie

2.1 Wat is het doel van dit participatietraject?

De Nieuwe Meervaart wordt een grootstedelijke cultuurvoorziening en een plek voor ontmoeting, cultuureducatie en talentontwikkeling, voor iedereen in Nieuw-West en daarbuiten. De kennis en ervaring van inwoners, ondernemers, bedrijven en maatschappelijke organisaties uit Nieuw-West is belangrijk om een gebouw te kunnen ontwikkelen dat recht doet aan de wensen van de (toekomstige) gebruiker. Voor de ontwikkeling van een Nieuwe Meervaart willen we daarom een zo breed mogelijk beeld vormen van ideeën maar ook van mogelijke zorgen. Juist op deze manier kunnen we de collectieve kennis vanuit verschillende perspectieven benutten, de juiste afwegingen maken en waar mogelijk maatregelen treffen die tegemoet komen aan zorgen.

Met participatie bedoelen we een proces waarbij individuen, groepen of organisaties betrokken worden bij, invloed uitoefenen op of controle delen over collectieve vraagstukken, beslissingen of diensten waarbij zij zich betrokken voelen (Participatieverordening gemeente Amsterdam, 2024).

Voor de Nieuwe Meervaart is er een participatiedoel opgesteld. Deze luidt als volgt:

Kennis, expertise en ervaring van direct belanghebbenden benutten zodat het gebouw voor de Nieuwe Meervaart en Zuidwestoever van de Sloterplas inhoudelijk beter worden.

Hiervoor organiseert de gemeente voor drie fasen in de ontwikkeling van de zuidwestoever én het nieuwe gebouw een participatieproces. Het participatieplan dat voor u ligt richt zich op de eerste fase van in totaal drie fasen. Dit participatieplan is een concretisering van de in het voorjaar van 2024 bestuurlijk vastgestelde participatievisie. Het plan voor fase 2 (aanbesteding) en vervolgens fase 3 (ontwerpen) wordt geactualiseerd voorafgaand aan de start van die fasen.

2.1.1 Eerdere participatie

Vanaf oktober 2022 was inspraak voor het stedenbouwkundig plan en de investeringsnota voor fase 2a mogelijk. Een groot deel van de 150 reacties gingen over de Nieuwe Meervaart. Er zijn zorgen gedeeld over de aantasting van het rondje Sloterplas en het uitzicht op de Sloterplas. Insprekers gaven ook aan dat ze ontevreden waren over de eerder doorlopen participatie en de keuze voor de Sloterplas als locatie. In de nota van beantwoording staan alle vragen en antwoorden over de inspraakperiode eind 2022.

De zorgen en aandachtspunten die inwoners hebben meegegeven aan het projectteam krijgen een plek in de aankomende participatie over het ontwerp van het nieuwe gebouw, de oever en omgeving. Een samenvatting van deze punten kunt u vinden in onderstaande tabel. We

benadrukken dat dit niet een volledige lijst is en dat er tijdens de aankomende participatie punten bij zullen komen en ook weer af zullen vallen. De lijst is bedoeld om een beeld te geven waar we in het aankomende participatietraject in ieder geval rekening mee houden.

Issues
Proces en relatie
Wantrouwen vanuit de omgeving t.o.v. gemeente en 'oud zeer'
Verschillende projecten en participatietrajecten in hetzelfde gebied
Onevenwichtige vertegenwoordiging in het participatieproces
Onduidelijkheid wie welke informatie heeft, 'bij wie kan ik terecht voor wat'
Participatie moeheid
Ontwerp en inrichting
Relatie tussen ontwerp en veiligheid
Verdichting en druk op voorzieningen
Verbinding Sloterplas en winkelgebied
Oversteekplaats winkelgebied en Sloterplas
Verlies uitzicht en schaduwwerking
Definitie hoogwaardige inrichting openbare ruimte
Materiaalgebruik i.r.t. beheer en onderhoud
Eenheid tussen gebouw en ontwikkelingen Osdorpplein
Aantasting van het groen rondom de Sloterplas
Mogelijke aantasting waterkwaliteit Sloterplas tijdens de bouw
Vermindering hoeveelheid groen en toename verharding
Huidige wateroverlast i.r.t. meer verharding met een nieuw gebouw
Verkeer en parkeren
Impact Nieuwe Meervaart op verkeersstromen Lelylaan en Meer en Vaart
Verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers
Voorzieningen laden en lossen
Huidige parkeerdruk i.r.t. een stijging van de vraag door grotere bezoekersaantallen Meervaart
Sociaal & Economisch
Betaalbaarheid en daarmee toegankelijkheid Nieuwe Meervaart
Integratie tussen nieuwe en oude bewoners als de gebiedsontwikkeling is afgerond
Veilige omgeving om te recreëren
Beschikbaarheid laagdrempelige beweegvriendelijke ruimten
Beweegruimte gericht op meerdere doelgroepen
Bouwoverlast
Mandaat/naleving BLVC niet altijd op orde
Veiligheid tijdens de bouwwerkzaamheden
Geluidsoverlast tijdens de bouwwerkzaamheden
Overlast door opslag van materiaal
Ontoegankelijkheid gebied tijdens de bouw
Onduidelijkheid bouwfasering

2.2 Vanuit welke participatie uitgangspunten werken we?

Op basis van ervaringen uit eerdere participatiemomenten, zijn er voor de komende fase verschillende uitgangspunten geformuleerd. Dit noemen we de uitgangspunten voor de participatie. Op deze punten kunt u ons aanspreken.

1. Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid van een projectteam en organisatie gaat over eerlijkheid, geloofwaardigheid en het nakomen van afspraken. We vinden het essentieel om vanaf het begin transparant te zijn over doelen en verwachtingen tijdens de participatie. Vroegtijdige informatieverstrekking, bespreekbaarheid van pijnpunten en het vastleggen van afspraken versterken de verbinding met de omgeving. Door aandacht te schenken aan de belangen en effecten op betrokkenen, worden pijnpunten vroegtijdig gesignaleerd. Dit draagt bij aan vertrouwen en het opbouwen van een gezamenlijke geschiedenis.

2. Afweging van belangen

Het uiteindelijke 'pakket' aan uitgangspunten wat we in de aanbesteding mee willen geven, is afhankelijk van meerdere partijen. Daarom is het belangrijk om belangen expliciet te maken. Waar komt het uitgangspunt vandaan? Waarom is dit zo belangrijk voor deze persoon of organisatie? Doorvragen, luisteren en oog hebben voor interculturele communicatie zijn dus sleutelwoorden. Alleen dan kunnen we een goede afweging maken van maatschappelijke en economische belangen.

We hebben de afweging van belangen geïllustreerd aan de hand van een aantal uitspraken. We streven ernaar om gedurende het participatieproces continue aan de rechterkant van de figuur te blijven.

Onmachtige stakeholder	Vermogende stakeholder
Ik ben overal buiten gehouden	Ik ben erbij betrokken vanaf het moment dat het mij aanging
Ik hoorde ervan via iemand ander	We bespreken wat mij raakt
De echte pijnpunten bleven onbesproken, zo bleek later.	Ik heb informatie gekregen die voor mij belangrijk is en er is tijd om mij erin te verdiepen
Ik moet snel oordelen en beslissen terwijl ik geen idee heb wat de consequenties zijn	Ik heb kunnen uitleggen waarom de voorgelegde opties mij niet helpen
Ik heb geen formele mogelijkheden meer om mijn kant van de zaak te belichten	Er was tijd en ruimte om samen na te denken over betere oplossingen
Datgene wat mij aangaat, ligt al vast	Ik heb de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen

3. Transparantie

We houden informatie soms voor onszelf of een selecte groep, zeker als het gaat om belangrijke besluiten. Maar wanneer meerdere mensen of organisaties mogelijk geraakt worden door beslissingen, kan het juist goed zijn om eerder met elkaar het gesprek aan te gaan. We streven ernaar om al in een vroeg stadium, namelijk tijdens het opstellen van de aanbestedingsdocumenten, rekening te houden met de belangen en wensen van (toekomstige) gebruikers van de Nieuwe Meervaart. Op deze manier zorgen we ervoor dat we steeds feedback ophalen, waardevolle inzichten kunnen verwerken en het uiteindelijke resultaat niet als een verrassing komt.

4. Aandacht voor de relatie

Oprechte aandacht en interesse voor 'die ander' is belangrijker dan welk onderzoek dan ook. Het is noodzakelijk om te weten wat er speelt en wat er belangrijk is voor een individu of organisatie. Dat werkt uiteraard twee kanten op. Als gemeente zorgen we er in dit kader voor dat we communiceren op basis van feiten. Tegelijkertijd blijven we altijd interesse tonen en staan we open voor een gesprek. We geloven erin dat een goede relatie, die leidt tot een constructieve houding, niet alleen voor iedereen prettig is maar ook nuttig voor het project. Het kan het verschil betekenen tussen samenwerken en tegenwerken.

2.3 Wat zijn de participatieniveaus voor dit project?

De gemeente werkt met verschillende participatieniveaus. Bij dit project passen de tredes **adviseren** en **reageren**, tevens terug te vinden in de eerder door het gemeentebestuur vastgestelde participatievisie Nieuwe Meervaart (bijlage 3).

Adviseren | Meedenken
De gemeente bepaalt de agenda, stelt inhoudelijke en proceskaders op, en vraagt deelnemers om advies. Wat is hun gezamenlijke antwoord op een vraag die de gemeente vooraf heeft geformuleerd? De rol van de deelnemers is die van adviseur. Zij kunnen problemen en oplossingen aandragen en met voorstellen komen. Alle ideeën spelen een volwaardige rol in het vormgeven van het plan en worden meegewogen. De gemeente informeert alle betrokkenen over het besluit.

Reageren | Mening geven
De gemeente bepaalt de agenda, bepaalt de kaders en stelt de plannen op. Deelnemers zijn uitgenodigd om op onderdelen van een opgave of aanpak hun mening te geven. Zij hebben de rol van geconsulteerde. Belangstellenden brengen ideeën, wensen en meningen naar voren die bij de beleidsvorming worden betrokken. De input die zij geven is niet bindend. Wat betekent dat het niet zeker is of die reacties worden overgenomen. Na ontvangst van alle input weegt de plannenmaker ieders inbreng en volgt een besluit. Belanghebbenden worden van dit besluit op de hoogte gebracht.

Voor de participatie van de Nieuwe Meervaart en oevers van de Sloterplas is er geen ruimte om als gelijkwaardige partners te werken aan de ontwerpopgave. Dit komt omdat het project rekening moet houden met verschillende kaders, zie paragraaf 1.3, die een specifieke kennis van betrokkenen vraagt. Meebepalen en samenwerken vallen daarom af. Waar mogelijk is daarom gekozen voor de trede 'adviseren' waarbij de omgeving meedenkt over oplossingen en gebiedskennis inbrengt die door het projectteam verder uitgewerkt wordt. De inrichting van de oevers lenen zich hier bijvoorbeeld uitstekend voor. Voor het ontwerp van het gebouw ligt dit genuanceerder omdat er specifieke kennis nodig is over het ontwikkelen van een theatergebouw. Daarnaast moet het gebouw aansluiten bij de wensen van de gebruiker (Meervaart). Voor hen zijn een brede programmering en gezonde exploitatie het uitgangspunt.

De ontwikkeling van de Nieuwe Meervaart en oevers van de Sloterplas wordt verdeeld in drie verschillende fasen. Voor elke fase is in de participatievisie een participatieniveau bepaald.

Omgevingsplan - Informeren
Gelijktijdig met fase 1 wordt het stedenbouwkundig plan vertaald in een wijziging van het omgevingsplan en ter inzage gelegd. Deze wijziging betreft de inpassing van de Nieuwe Meervaart. Dit is een formele stap die gezet moet worden. Omdat er voorafgaand aan de vaststelling van het stedenbouwkundig plan een participatietraject doorlopen is, is het participatieniveau voor het omgevingsplan 'informeren'.

2.4 Wat vragen we van u in fase 1?

Per fase hebben we een participatievraag geformuleerd over het nieuwe gebouw voor de Meervaart en de zuidwestoever van de Sloterplas. Bij deze vraag passen een aantal onderwerpen waarop we van u vragen om te adviseren of te reageren.

Voor fase 2 en 3 hebben we ook een participatievraag opgesteld. De invulling van de thema's waarover participatie plaatsvindt vraagt echter nog uitwerking. Bovendien is dit deels afhankelijk van de input uit fase 1. Vóór de start van fase 2 en fase 3 worden deze thema's ingevuld en met u gecommuniceerd. Dit participatieplan richt zich primair op fase 1.

Fase 1: Meegeven uitgangspunten ten behoeve van de ontwerp uitvraag voor aanbesteding architectenteams (adviseren)

De participatievraag van deze fase is: *Welke waarden geven we het architectenteam mee voor het ontwerp van het nieuwe gebouw, de oever en de omgeving daaromheen?*

- **Identiteit Nieuwe Meervaart**: Op welke wijze kan de Nieuwe Meervaart een symbool worden voor Nieuw-West? En wat voor een symbool dan? Hierbij kunt u denken aan begrippen als diversiteit en cultuur, fijn wonen, licht/lucht & ruimte;
- **Gebruik van het gebied**: Wat wilt u graag doen aan de oever van de Sloterplas? Wat is daarvoor nodig? Welke doelgroepen maken straks gebruik van het nieuwe gebouw en de

omgeving? Wat zorgt ervoor dat u gebruik maakt van het nieuwe gebouw en de buitenruimte?
- **Beeld en sfeer**: Hoe wilt u dat de buitenruimte aanvoelt als u er loopt, fietst of verblijft? Wat voor sfeer moeten de oever en het gebouw oproepen?
- **Veiligheid**: Wat is er van het nieuwe gebouw en de inrichting van de openbare ruimte nodig om u zich veilig te laten voelen?
- **Participatie in het vervolgtraject**: Op welke manier wilt u betrokken worden in fase 2 en 3? Hoe wilt u op de hoogte gehouden worden? Wat zijn voor u randvoorwaarden die wij aan het architectenteam mee moeten geven als het over participatie gaat?

Over bovenstaande punten voeren we met u een dialoog. Ieder participatiemoment wordt samengevat in een verslag. De uitkomsten worden waar mogelijk verwerkt in de ontwerp-uitvraag. Bij de ontwerp-uitvraag zullen ook de verslagen van ieder participatiemoment worden toegevoegd. Op deze manier zorgen we ervoor dat de input van belanghebbenden meegenomen wordt naar de volgende fase.

Omgevingsplan

Gelijktijdig aan fase 1 wordt er gewerkt aan het omgevingsplan. Het omgevingsplan is een juridische doorvertaling van het stedenbouwkundig plan stadscentrum Osdorpplein fase 2a voor de integrale opgave Nieuwe Meervaart. Het stedenbouwkundig plan is door de gemeenteraad in 2024 vastgesteld. Over dit plan is al geparticipeerd. Daarom is de participatietrede voor het omgevingsplan vastgesteld op **informeren**. De inzage van het omgevingsplan is voorzien in het voorjaar van 2025. Hierover wordt gecommuniceerd via de bouw-app, het gemeenteblad en via de reguliere communicatiekanalen van de gemeente. Voorafgaand aan de ter inzagelegging is er een meet-up waarin we u informeren over het omgevingsplan en de procedure die hiervoor doorlopen wordt.

2.4.1 Fase 2 en fase 3

Voor fase 2 en voor fase 3 hebben we een participatievraag opgesteld. De invulling van de thema's en activiteiten volgt in een bijgewerkt participatieplan. Veel van wat we ophalen in fase 1 verwerken we namelijk in de participatie activiteiten van fase 2 en in fase 3.

Fase 2: Kiezen van het architectenteam voor gebouw, oever en de omgeving (adviseren)

In deze fase vindt de aanbesteding van het architectenteam plaats. Doel is selectie van een architectenteam met het beste voorstel op een aantal onderwerpen. Het architectenteam wordt via een aanbesteding geselecteerd. Deze aanbesteding wordt door de gemeente georganiseerd. Aan de precieze aanbestedingsvorm werkt het projectteam op dit moment nog. Het idee is dat een beoordeling van de (definitieve) inschrijvingen van vijf architectenteams plaatsvindt op onderwerpen als de organisatie van het ontwerpwerk, de visie op de inhoudelijke opgave, op de wijze waarop architectenteams willen gaan participeren tijdens fase 3 én een visie op het ontwerp voor de zuidwestoever en het nieuwe gebouw voor de Meervaart.

Onderdeel van de beoordeling is de inbreng (reacties/adviezen) van de omgeving. Het idee is dat de vijf ontwerpvisies alsmede visie op de participatie worden gepresenteerd, waarop de omgeving

(geïnteresseerden, omwonenden, ondernemers en overige belanghebbenden) kan reageren. De participatievraag van deze fase is: *Wat vindt u van de voorstellen van de architectenteams?* De precieze wijze waarop participatie plaatsvindt (bijv. tentoonstelling) wordt nog bepaald. De bevindingen van de omgeving worden als advies meegegeven aan een selectiecommissie. Deze selectiecommissie zal deze bevindingen betrekken bij haar beoordeling van de inschrijvingen.

Bij de beoordeling door de selectiecommissie kunnen zich vraagtukken voordoen, bijvoorbeeld bij de interpretatie van uitgangspunten door architectenteams. Het advies van de omgeving hierop kan de selectiecommissie in zo'n geval helpen bij haar beoordeling. Dus ook bij eventuele vraagstukken zal de selectiecommissie de omgeving (geïnteresseerden, omwonenden, ondernemers en overige belanghebbenden) om advies vragen.

De selectiecommissie is nog niet gevormd. Het idee is dat deze zal bestaan uit deskundigen (architect, landschapsarchitect, etc.) in combinatie met direct betrokken stakeholders zoals stichting de Meervaart. Beoordeling van de inschrijvingen van de architectenteams door deze commissie vindt integraal plaats, dus in ieder geval op alle voornoemde onderwerpen én daarbij worden de bevindingen van de omgeving betrokken. Ook een reactie van de Commissie Omgevingskwaliteit zal door de selectiecommissie worden meegewogen.

Deze selectiecommissie stelt een architectenteam voor dat het ontwerp voor nieuwe gebouw en zuidwestoever gaat maken. Van de beoordeling en reacties wordt verslag gelegd.

Fase 3a: Ontwerp van het gebouw (reageren)

In deze fase wordt het ontwerp voor de zuidwestoever en het gebouw gemaakt, in samenhang en steeds concreter. Resultaat is een definitief ontwerp. De participatievraag van deze fase is: *Wat vindt u van de ontwerpvoorstellen die het architectenteam heeft voor het gebouw, de oever en de omgeving daaromheen?*

Het ontwerpen aan de zuidwestoever en het gebouw moet in samenhang plaatsvinden en antwoord geven op alle uitgangspunten. Het projectteam wil aan het begin van de ontwerpfase een gesprek faciliteren tussen het geselecteerde architectenteam en de omgeving. Dan is er de mogelijkheid om gedachtes, wensen en zorgen mee te geven, zodat het architectenteam dit kan betrekken bij het verdere ontwerpwerk. Het projectteam zet erop in dat tijdens de ontwerpfase de omgeving kan reageren op suggesties en/of dilemma's van het architectenteam over bijvoorbeeld scenario's en materialisatie.

Fase 3b: Ontwerp van oevers en omgeving (adviseren)

De participatievraag van deze fase is: *Welke wensen wilt u meegegeven voor het uitwerken van het ontwerp van de openbare ruimte?*

2.4.2 Tafel van borging

Het projectteam wil een groep meedenkers uit Nieuw-West benaderen, met het streven om dit een representatieve dwarsdoorsnede van de samenleving te laten zijn, om op verschillende

momenten ons een spiegel voor te houden. Doen we nog de juiste dingen? Zijn er 'blinde vlekken' als het gaat om doelgroepen die we benaderen? Zijn we voldoende zichtbaar? We streven ernaar de tafel van borging zo snel mogelijk, maar uiterlijk medio 2025 opgezet te hebben. Bij het opzetten van de tafel van borging trekt het projectteam met stichting de Meervaart op.

2.5 Wie vragen we om mee te doen?

Dit participatietraject richt zich op de omgeving, op partijen die betrokken of geïnteresseerd zijn in de ontwikkeling van de Nieuwe Meervaart en de inrichting van de oevers van de Sloterplas. We zoeken naar een representatieve vertegenwoordiging vanuit Nieuw-West, zo kent Nieuw-West relatief veel jongeren. Het projectteam zal zich extra inspannen om verschillende mensen uit Nieuw-West te betrekken en mee te laten praten. Het gaat om:

- **Bewoners(organisaties)**:
  Dit gaat om (vertegenwoordigers van) bewoners uit Nieuw-West en daarbuiten, bezoekers van de Meervaart en gebruikers van de Sloterplas en Sloterpark. Het gaat onder andere om bewonersverenigingen, verenigingen van eigenaren, bewonerscommissies en inwoners niet vertegenwoordigd in een groep.

  Om deze mensen te benaderen trekken het stadsdeel Nieuw-West en stichting de Meervaart samen op met het projectteam. Bij voorkeur wordt aangesloten bij bestaande netwerken, groepen en bijeenkomsten. Zoals:
  - Kerngroep Jongeren
  - Jongeren Advies Commissie
  - Pleinevenementen (onder andere volgend uit de pleinenaanpak Nieuw-West)
  - Cultureel Nieuw-West
  - Meervaart Jong
  - Women make the city

  Ook wordt er gesproken met:
  - Vrienden van de Sloterplas
  - Buren van het Sloterpark
  - Bond Heemschut

- **Bedrijven, ondernemers en grondeigenaren**:
  Dit gaat om bedrijven en ondernemers uit de omgeving waaronder de ondernemers op Osdorpplein (BIZ) en in de directe omgeving van de Sloterplas (horeca-eiland). Verder wordt er gesproken met vertegenwoordigers van de jachthaven en waar mogelijk aangesloten bij een vastgoedoverleg met eigenaren in het gebied.

- **Maatschappelijke organisaties, culturele instellingen, sportverenigingen en scholen:**
  Hiermee doelen we op organisaties die een maatschappelijke functie hebben in het stadsdeel en mogelijk toekomstige gebruikers van het pand. We denken hierbij aan scholen, sportverenigingen parkverenigingen, jongerenorganisaties, makers uit Nieuw-

West, broedplaatsen en sociaal-culturele organisaties (zoals de initiatieven The Beach, Buurtwerkplaats Noorderhof en Cascoland).

3 Invulling van de participatie

3.1 Voor iedere fase passende participatie

Wij gaan graag in gesprek met Nieuw-West en hopen mensen en/of organisaties hiermee te enthousiasmeren deel te nemen aan participatie momenten. Dat doen we door in verschillende vormen invulling te geven aan de participatie.

3.1.1 Fase 1: Meegeven uitgangspunten ten behoeve van ontwerp uitvraag voor aanbesteding architectenteams.

In deze fase staat de uitvraag centraal waarmee we toewerken naar passende aanbiedingen van architectenteams (architect + landschapsarchitect) voor het gebouw en de oever. De participatietrede voor deze fase is **adviseren**. Zoals in paragraaf 2.4 valt te lezen, werken we met de volgende participatievraag: 'Welke waarden geven we de architectenteams mee voor het ontwerp van het nieuwe gebouw, de zuidwestoever en de omgeving?'

Voor het beantwoorden van deze vraag werkt het projectteam met verschillende creatieve werkvormen die elkaar aanvullen. Per doelgroep zoeken we naar een passende aanpak. Op deze manier kunnen we er zeker van zijn dat de uitgangspunten die we meegeven aan het einde van fase 1 op meerdere momenten zijn getoetst en onderbouwd. We maken ook zichtbaar wat er gebeurt met de opbrengst.

Bij het bepalen van de participatiemomenten willen we zoveel als mogelijk aansluiten bij bijeenkomsten, groepen en netwerken van de Meervaart en in Nieuw-West, zoals bij evenementen die volgen uit de pleinenaanpak (zie ook 2.5).

Daarnaast sluiten we fase 1 af met een duidelijk en tastbaar resultaat: Een set aan waarden die verwerkt zijn in de ontwerp-uitvraag voor de architectenteams met de verslagen als bijlage. Door deze deel uit te laten maken van de aanbestedingsstukken gaan de adviezen niet verloren. De ontwerp-uitvraag wordt het spreekwoordelijke 'boek met een strik eromheen' ter inspiratie voor de aanbesteding.

Ieder participatiemoment wordt afgesloten met een verslag. Gezien de aard van de gekozen participatiemomenten, zowel fysiek als digitaal, zal dit in het ene geval een rapportage zijn en de andere keer een gecombineerd tekst/beeld verslag. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het projectteam niet zelf bepaalt wat wel of niet wordt meegegeven aan de architectenteams die willen inschrijven. De ontwerp uitvraag inclusief de resultaten van de participatiemomenten wordt door het college van B&W vastgesteld.

Fase 1 sluiten we af met een plenaire bijeenkomst waarin we de resultaten van de participatie van fase 1 delen met de aanwezigen. Ook geven we tijdens deze plenaire sessie aan hoe de adviezen verwerkt zijn in de ontwerp-uitvraag. We bekijken de mogelijkheid om het resultaat van deze fase door een maker uit Nieuw-West creatief te verwerken, bijvoorbeeld in een kort theaterstuk/fotocollage/gedicht.

De participatie van fase 1 vindt naar verwachting plaats van april tot en met september 2025. De participatie bestaat uit een kwantitatief deel (zo veel mogelijk digitale reacties ophalen) en een kwalitatief deel (dialoog / in gesprek gaan):

Beeldpeiling | smaakprofielen
Als eerste starten we met een digitale beeldpeiling waarin we mensen vragen om foto's aan te klikken die voor hen een positieve sfeer oproepen. We leggen in de peiling een serie van beelden en woorden voor. Dit zijn foto's van theatergebouwen, promenades en activiteiten die je in de buitenlucht kunt doen. We werken zoveel mogelijk met beelden omdat niet iedereen enthousiast wordt van teksten en presentaties. De beelden roepen een bepaalde sfeer op. Mensen kunnen aangeven wat hen het meest aanspreekt.

De gegevens van de beeldpeiling gebruiken we om in de volgende ronde de resultaten te bespreken met de verschillende doelgroepen. Op deze manier kunnen we de digitale reacties toetsen in gesprekken. Waarom roept een bepaalde foto een positieve sfeer op? Welke elementen uit de foto moeten daarmee terug komen in het ontwerp van het toekomstige gebouw en de omgeving daaromheen? De werkvorm passen we aan op de doelgroep en het evenement waar we op aansluiten. Denk bijvoorbeeld aan:

Excursie (digitaal)
Gerealiseerde gebouwen en parken spreken tot de verbeelding! Tijdens deze 'rondrit' gaan we (digitaal) langs verschillende gebouwen en parken, we vragen de deelnemers om de pluspunten en kanttekeningen te benoemen. Ook vragen we hen om een voorstelling te maken van hoe dit zou passen in de omgeving van de Sloterplas en waarom wel of niet. De digitale excursie kan een onderdeel zijn van een dialoogbijeenkomst als dat passend is bij de doelgroep.

Moodboard-sessies
We gaan aan de slag met moodboards. Deze moodboards geven sfeerbeelden en impressies voor het nieuwe gebouw en de oever van de Sloterplas. Aanwezigen kunnen verschillende materialen en afbeeldingen gebruiken en deze verwerken in hun moodboards. Naast beelden vragen we de aanwezigen ook om woorden te noemen die voor hen centraal zouden moeten staan in het ontwerp van gebouw en oevers. Dit laatste doen we bijvoorbeeld aan de hand van de bekende twaalf punten (douze points) die landen geven tijdens de acts van het Eurovisiesongfestival. We bekijken de mogelijkheid om (theater)makers uit Nieuw-West hierbij te betrekken.

3.1.2 Doorkijk naar fase 2 (zie ook 2.4.1.)
De gegevens uit fase 1 zijn verwerkt in een ontwerp-uitvraag, de aanbesteding kan van start gaan. De participatietrede voor fase 2 was vastgesteld op **reageren.** Voor de participatie in fase 2 wordt nu uitgegaan van de participatietrede **adviseren**.

Het projectteam wil de architectenteams vragen om aan te geven hoe zij het ontwerpproces willen organiseren, een visie te geven op de inhoud van de ontwerpopgave (betekenis, gebruik, inpassing gebouw, relatie met oevers en omgeving daaromheen), een visie op participatie tijdens het ontwerpwerk én een ontwerpvisie. Het is belangrijk om te weten dat we de inschrijvers niet vragen om een schetsontwerp te leveren. Het maken van een volledig schetsontwerp en daarna uitwerken naar een definitief ontwerp volgt in fase 3. De beoordeling van inschrijvingen van de architectenteams op al voornoemde onderwerpen laat de gemeente doen door een commissie met vertegenwoordigers met specifieke kennis.

We denken aan de volgende participatiemogelijkheden[2]:

Bijeenkomst(en) | samenvatting en reageren op ontwerpvisies
De vijf ontwerpvisies worden getoond zodat reacties van de omgeving door de selectiecommissie betrokken kan worden bij de beoordeling van de inschrijvingen. De vraag aan de omgeving zal zijn in hoeverre deze visies aansluiten op de ontwerp-uitvraag en daarvoor tijdens fase 1 opgehaalde inbreng. Afhankelijk van de behoefte organiseert het projectteam één of meer momenten

Afsluiting fase 2 | introductie van het architectenteam
Aan het einde van deze fase is het architectenteam wat aan de slag gaat bekend. We organiseren een feestelijk moment waarbij we het architectenteam introduceren en op een ludieke wijze stilstaan bij deze mijlpaal.

3.1.3 Doorkijk naar fase 3 (zie ook 2.4.1)

Nu het architectenteam gekozen is, kan er gewerkt worden aan het ontwerp van gebouw en oever. Het gebouw zelf zal moeten voldoen aan de technische eisen die horen bij een theater. Hierop kan niet geparticipeerd worden. Voor de ontwerpopgave (fase 3a) van het gebouw wordt daarom uitgegaan van de participatietrede **reageren**. Het ontwerp van de oever en omgeving daar omheen (fase 3b) geeft meer ruimte om ingevuld te worden vanuit wensen van de (toekomstige)gebruiker, we werken daarom vanuit de participatietrede **adviseren**.

We denken aan de volgende participatiemogelijkheid[3] :

Ontwerpateliers | werken aan de ontwerpen
Aan de hand van de ontwerpen van de architect en landschapsarchitect faciliteren we momenten waarop het ontwerp wat voorligt aansluit bij de behoeften van de gebruikers. Dit zal een gesprek zijn tussen architectenteam en omgeving. Ook zullen we in deze ontwerpateliers stil staan bij

[2] Let op! Het programma voor fase 2 en voor fase 3 staat nog niet vast. Voordat fase 2 van start gaat zal er een geactualiseerd participatieplan worden gepubliceerd waarin de participatiemomenten concreter zijn ingevuld.
[3] Let op! Het programma voor fase 2 en voor fase 3 staat nog niet vast. Voordat fase 2 van start gaat zal er een geactualiseerd participatieplan worden gepubliceerd waarin de participatiemomenten concreter zijn ingevuld.

specifieke wensen in de vorm van faciliteiten voor in de buitenruimte. Aanwezigen wordt om advies gevraagd over wat er nog toegevoegd moet worden aan de ontwerpen. Nodigt de oever en de omgeving daaromheen uit om hier te verblijven? Wat moet er aangepakt worden om hier meer in tegemoet te komen?

Daarnaast zal de tafel van borging, zie paragraaf 2.4.2, bestaande uit een onafhankelijke vertegenwoordiging vanuit stadsdeel Nieuw-West steeds (bij)sturen of de adviezen uit fase 1 voldoende verwerkt zijn in de ontwerpen.

3.2 Overkoepelend programma

Naast participatiemomenten per fase vinden we het belangrijk om gedurende de hele doorlooptijd van het project een aantal activiteiten te organiseren om de betrokkenheid bij het project te vergroten. We werken vanuit een sociaal en cultureel programma aan placemaking rondom de nieuwe locatie van de Meervaart. Placemaking betekent dat we vooruitlopend op de nieuwe functies betekenis willen geven aan de plek, aan de zuidwestoever. We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van lokale kennis en kunde. Dit programma vertaalt zich in de volgende onderdelen:

- **Betrekken van Nieuw-West**: Er gaan jaren overeen totdat de werkelijke Nieuwe Meervaart gebouwd is. In zo'n periode kan er een tijdelijke lokale economie ontstaan rondom de nieuwe locatie en later de bouwplaats. We stimuleren dit door bijvoorbeeld catering lokaal in te kopen, participatiemomenten te organiseren in de wijk en waar mogelijk gebruik te maken van lokale makers voor de programmering van participatiesessies. Via stadsdeel Nieuw-West staan we in contact met vele makers uit Nieuw-West, wij geloven dat door deze kennis en kunde in te zetten de Nieuwe Meervaart een plek voor alle inwoners wordt. Een plek waar mensen in Nieuw-West trots op zijn;
- **Tijdelijke bestemming**: We willen het gebied nu al inrichten alsof het nieuwe gebouw er staat om op deze manier reuring te creëren. Hierbij bekijken we de mogelijkheid voor het plaatsen van een glazen kas, zoals op plein 40-45, waar mensen uit de wijk activiteiten kunnen organiseren. Maar ook faciliteiten zoals een tijdelijke pluktuin, sport- en spel mogelijkheden en een buitenpodium voor talent i.s.m. de Meervaart zijn in verschillende gesprekken al genoemd als opties. De programmering zullen we samen met betrokkenen afstemmen zodat deze aansluit op de wensen en behoeften van de gebruiker;
- **Feestdagen**: Nieuw-West is een stadsdeel waar inwoners wonen met verschillende migratieachtergronden. We willen een feestmoment aangrijpen om juist dan bijvoorbeeld een foodfestival te organiseren zodat we op een laagdrempelige manier in contact komen met inwoners die minder snel gezien worden op gebruikelijk informatiebijeenkomsten;
- **Onderwijs**: We willen basisscholen en jongeren graag bij de ontwikkeling van de Nieuwe Meervaart en oevers van de Sloterplas betrekken. We denken bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van lesprogramma's over gebiedsontwikkeling of werkstukpakketten aan te bieden of stageplaatsen. Dit uiteraard in nauwe samenwerking met stichting de Meervaart en stadsdeel Nieuw-West.

4 Planning

4.1 Tijdslijn

De globale planning van de ontwikkeling van de Nieuwe Meervaart ziet er als volgt uit:

2025	Vaststellen participatieplan fase 1 door college van B&W Uitvoeren participatie fase 1 vanaf vaststellen participatieplan door college, naar verwachting tot medio 2025. Participatie sluit aan bij bestaande netwerken en bijeenkomsten, dat bepaalt mede de doorlooptijd. Projectbesluit door college van B&W met onder andere resultaat van participatie fase 1 en vaststellen participatieplan voor fase 2 en 3 Bestuurlijk besluit over het ter inzage leggen van het ontwerp-omgevingsplan Nieuwe Meervaart Start aanbesteding architectenteams
2025/2026	Uitvoeren participatie fase 2 tijdens de aanbesteding: Resultaat van de aanbesteding is het beoordelen en kiezen van het architectenteam (door een selectiecommissie) voor gebouw, oever en de omgeving Vaststellen omgevingsplan Nieuwe Meervaart door gemeenteraad
2026	Keuze (gunning) architectenteam Participatie fase 3: Tijdens ontwerpen van het gebouw en zuidwestoever
2027	Definitief ontwerp
2028	Raad besluit over krediet voor uitvoering
2029	Aanbesteding bouw Start bouw
2031	Oplevering gebouw
2032	Opening nieuwe gebouw voor de Meervaart

BIJLAGEN

1. Historie besluitvorming en participatie

Rondom de (locatie) van de Nieuwe Meervaart is in het verleden veel te doen geweest. In 2017 is er een eerste locatievergelijking Nieuwbouw De Meervaart uitgevoerd. Op verschillende momenten waren we in gesprek met (toekomstige) gebruikers van het gebouw. De eerste meedenksessie was in juli 2019. De waterlocatie was toen nog niet in beeld.

Juni 2020 nam het college het besluit dat de Nieuwe Meervaart in de Sloterplas zou komen. Toen werd er nog niet aan de zuidwestkant gedacht. Hierbij is de omgeving niet betrokken waardoor het besluit als een verrassing kwam. Dit heeft ertoe geleid dat er in juni 2020 een motie is aangenomen waarin als voorwaarde is gesteld om een participatieproces te starten over de voorkeurslocatie voor het nieuwe gebouw in combinatie met een opwaardering van onder andere het groen aan de zuidwest zijde van de Sloterplas.
Uiteindelijk zijn er vijf locaties gedefinieerd:

- De huidige locatie van de Meervaart (A)
- Zuidwestoever in de Sloterplas (B), gelegen recht tegenover de huidige Meervaart
- Landtong en hoek Lelylaan/Meer en Vaart (C)
- Stadsdeelkantoorlocatie (D)
- Horecaeiland locatie (E)

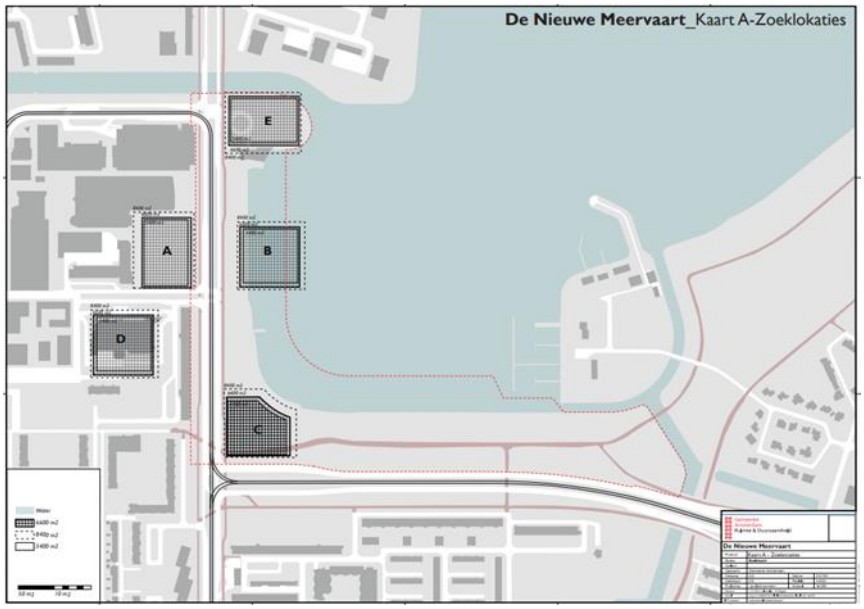

Om een beeld te krijgen van de wensen met betrekking tot de locatie van een nieuw gebouw is er in oktober en november 2020 een enquête gehouden, waar 2497 mensen op hebben gereageerd. De enquête bevestigt het verdeelde beeld onder inwoners over de locatie. 49,9% van de deelnemers gaf de locatie aan de zuidwestoever in de Sloterplas een cijfer 1 tot en met 5, 50,1%

van de deelnemers gaf de locatie het cijfer 6 tot en met 10. Redenen voor de gemeenteraad om in 2021 uiteindelijk te kiezen voor de Sloterplas als locatie, een groot gebied waarbinnen locatie B en C pasten, waren de mogelijkheden voor uitbreiding. Een ander belangrijk aspect is het feit dat het theater niet dicht hoeft tijdens de bouw. Op de website over het stadscentrum Osdorpplein leest u het participatieverslag over de periode 2019 – 2021.

Inspraak investeringsnota – eind 2022
In het stedenbouwkundig plan is een doorvertaling van de verschillende 'waterlocaties' gemaakt. Daarover is geadviseerd door het Kwaliteitsteam Nieuwe Meervaart en de technische adviescommissie voor de Hoofdgroenstructuur (TAC). Deze adviseren in de richting van de zuidwestelijke oever, een inpassing die deels in het water en deels op het land mogelijk is. Daar doet de kans zich voor om het nieuwe gebouw goed in te passen.

In oktober 2022 is vervolgens de inspraakprocedure voor het stedenbouwkundig plan en de investeringsnota voor fase 2a gestart. Een groot deel van de 150 reacties gingen over de Nieuwe Meervaart. Er zijn zorgen gedeeld over de aantasting van het rondje Sloterplas en het uitzicht op de Sloterplas. Insprekers gaven ook aan dat ze ontevreden waren over de eerder doorlopen participatie en de keuze voor de Sloterplas als locatie. In de nota van beantwoording staan alle vragen en antwoorden over de inspraakperiode eind 2022.

2. Kaders stedenbouwkundig plan

Vanwege de opmaak van het bestand, is hoofdstuk 6 uit het stedenbouwkundig plan als separate bijlage toegevoegd aan dit plan.

3. Participatievisie Nieuwe Meervaart

De participatievisie Nieuwe Meervaart is als separate bijlage toegevoegd aan dit plan

4. Samenvatting en Infographic

Het participatieplan wordt gepubliceerd na vaststelling door het college van B&W. In bijlage 4 staat een samenvatting en een grafische weergave van de verschillende stappen.